

APRIL - 2001

[KD 1305]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (Ayurvedacharya) DEGREE EXAMINATION.

(Old/New/Revised Regulations)

Part II

First Professional Course

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

Answer Section A and Section B in
separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR Sūtras with example :
(4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) यथासंख्यमनुदेशः समानाम्
(b) झरोझरिसवर्णे
(c) मो राज्ञि समः कौ
(d) हेमपरेवा
(e) शितुकु
(f) संयोगान्तस्य लोपः ।

2. Conjugate any FOUR with relevant Sūtras :
(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत ।

- (a) तत् + लयः (b) हरी + एतो
(c) उप + एति (d) प्र + एजते
(e) सः + इति (f) एषः + अत्र ।

3. Write any THREE forms with necessary Sūtras :
(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

- (a) वाग्धरिः (b) विद्वाँल्लिखति
(c) शान्तिञ्जयः (d) अहर्गणः
(e) भो देवाः (f) विष्णु इमी ।

4. Write short notes on any TWO : (2 × 4 = 8)
द्वयोः टिप्पणिं रचयत ।

- (a) अव्ययः (b) सम्प्रदानम्
(c) अधिकरणम् (d) पररूपम् ।

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)
पञ्च शोधयत ।

- (a) त्वं कुत्र गच्छति?
(b) अहं यः आगमिष्यामः ।
(c) सः चन्द्रमां पश्यति ।
(d) मम मने सन्देहः अस्ति

APRIL - 2001

- (e) यूवं किं कुर्मः?
(f) ईश्वरः भक्तं रक्षते ।
(g) महा राज्ञः आसनम्
(h) बालकः मधुरं रोचते ।

SECTION B

6. Write any TWO Sabdas with gender, number and case : (2 × 5 = 10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) करिन् (b) मतिः
(c) गुरुः (d) गौः ।

7. Write about any TWO : (2 × 4 = 8)

द्वयोः टिप्पणिं लिखत ।

- (a) अपादानम्
(b) वृद्धि
(c) प्रगृह्यम् ।

8. Enumerate with examples : (2 × 4 = 8)

उदाहरण पुरस्सरं परिगणयत ।

- (a) What are Upasargas?
उपसर्गाः के?
(b) छत्त्वममीति वाच्यम् — निरूपयत ।
छत्त्वममीति वाच्यम् — Explain.

3

[KD 1305]

9. Fill in the blanks : (4)

पूर्यत ।

(a) पदान्तात् _____ परस्य _____ स्तोः
_____ न स्यात् ।

(b) _____ स्वरितः ।

(c) _____ संहिता ।

(d) तस्य _____ लोपः स्यात् ।

10. Translate into English : (12)

(a) निदाने माधवः श्रेष्ठः सूत्रस्थाने तु बाण भरः ।

(b) शरीरे सुश्रुतः श्रेष्ठः चरकस्तु चिकित्सिते ॥

(c) क्वचिद्धर्मः क्वचिन्मैत्री क्वचिदर्थः क्वचिच्छराः ।

कर्माभ्यासः क्वचिच्चेति चिकित्सा नास्ति निष्फला ॥

(d) सुबुद्धयो विनश्यन्ति दुष्टदेवेन नाशिताः ।

स्वल्पधीरपि तस्मिंस्तु कुले नन्दति सन्ततम्?

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृते अनुबदत ।

The Swarna Siddhi told Chakra dhara, "You fool, I had already warned you not to go further, but you did not pay heed to my advises. Now you see what happens to one, when one does not follow the advises of a true friend.

4

[KD 1305]

[KE 1305]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course
(Old/New/Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer either in Sanskrit or English.

Answer Section A and Section B
in separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sūtras with example. (4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) मोराणि समः क्वौ (b) ङभो हुस्वाद्यचिङ्गुणित्यम्
(c) हे मपरे वा (d) अव्ययादाप्सुपः
(e) तुल्यास्यप्रयत्नं सर्वर्णम्। (f) झयो होन्यतरस्याम्।

2. Conjugate any FOUR with relevant sūtras. (4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत् ।

- (a) विद्वान् + लिखति (b) सः + शम्भुः
(c) एतद् + मुरारिः (d) अमी + ईशाः
(e) प्र + ऋच्छति (f) लक्ष्मीः + छाया ।

3. Write any THREE forms with necessary sūtras: (3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

- (a) संस्कर्ता (b) तच्छ्लोकेन
(c) शान्तः (d) उपेन्द्रः
(e) अहरहः (f) नृप पाहि ।

4. Write short notes on any TWO : (2 × 4 = 8)
द्वयोः टिप्पणिं लिखत ।

- (a) निपातः (b) संयोगः
(c) पूर्वरूपम् (d) आप्तेडितम्।

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)
पञ्च शोधयत ।

- (a) अहं श्वः आगच्छम्।
(b) त्वं किं पठति?
(c) कथं तत्र गच्छामि।
(d) वैकुण्ठे हरिः अधिवसति।
(e) भक्तः ईश्वरं वन्दति।
(f) अत्र विद्वानाः सन्ति।
(g) कंसः कृष्णं क्रुद्ध्यति।
(h) देवः भक्तम् अनुग्रहति।

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with gender, number and case : (2 × 5 = 10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) गुरुः (b) पथिन्
(c) शुचिन् (d) अस्मद् ।

7. Write about any TWO : (2 × 4 = 8)

द्वयोः टिप्पणि लिखत ।

- (a) करणम् (b) प्रगुह्यम् (c) परसवर्णः ।

8. Enumerate with examples : (2 × 4 = 8)

उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत ।

- (a) What are Avyayas? Cite ten examples.

अव्ययानि कानि? दशानिर्विशत ।

- (b) "अध्वपरिमाणे च" । Explain/विवृणुत.

9. Fill in the blanks : (4)

पूरयत ।

- (a) मपरे _____ मस्य _____ वा स्यात् ।
(b) स इत्यस्य _____ स्यात् _____ पादश्चेत्
_____ ।
(c) अनुक्ते _____ द्वितीया _____ ।
(d) अवर्णादधि _____ एकः _____ स्यात् ।

10. Translate into English : (12)

- (a) पुनरपि जननं पुनरपि मरणं पुनरपि जननी जठरे शयनम् ।

इह संसारे बहु दुस्तारे कृपया पारे पाहि मुखे ॥

- (b) वदनं दशनैः हीनं लाला स्रवति नित्वशः ।

न मतिः स्फुरति कापि बाले बुद्धे विशेषतः ॥

- (c) जीर्यन्ते जीर्यतः केशाः दन्ता जीर्यन्ति जीर्यतः ॥

जीर्येते चक्षुषीश्रोत्रे तृष्णैका तरुणायते ॥

11. Translate into Sanskrit : (8)

संस्कृते अनुवदत ।

The greatness of our country lies in its treasure of knowledge called Vedas. From Vedas, the Smritis, Puranas, Kāvya's and Itihasas got originated. Ramayana and Mahābhāratha, the two great epics depict two important advices given by Vedas to the mankind i.e. सत्यंवाद and धर्मचर, which are very essential for the betterment of human life.

MARCH - 2002

[KG 1305]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(Old/New/Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

Answer Section A and Section B in
separate answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sutras with example :
(4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) ऊकालोऽज् ह्रस्व-दीर्घ-प्लुतः
(b) साधकतमं करणम्
(c) कृन्मेजन्तः

(d) रोऽसुपि

(e) स्तोः स्तुजा स्तुः

(f) एचोऽयवायावः ।

2. Combine any FOUR with relevant sutras :
(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत ।

(a) छात्रः + तिष्ठति (b) दैत्य + अतिः

(c) तत् + टीका (d) प्र + एवते

(e) सम् + रद् (f) एतद् + मुपातिः ।

3. Write any THREE forms with necessary sutras :
(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

(a) गवेन्द्रः (b) सुधुपास्यः

(c) तह्यः (d) गौर्घ्यौ

(e) शिवोऽर्च्यः ।

4. Write the special terms of cases of any FOUR of the following : (4 × 2 = 8)

अघोरेखाङ्कितानां चतुर्णां विभक्तेः साधुत्वं लिखत ।

- (a) धावतः अश्वात् पतति (b) मोक्षे इच्छा अस्ति
(c) माणवकं धर्मं ब्रूते (d) सतां गतम्
(e) अमये स्थाहा (f) हरिं भजति ।

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत ।

- (a) द्रौपदी अतीव सुन्दरः
(b) यूषं पाठं पठन्ति
(c) मित्रस्य सह माला क्रीडति
(d) वृक्षे त्रयः फलानि सन्ति
(e) राजा दरिद्रं धनं ददाति
(f) रामेण स्वस्ति
(g) वृक्षात् पर्णः पतितम्
(h) छात्रेण पाठं पठ्यते ।

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with gender, number and case : (2 × 6 = 12)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) वारि (b) इदम् (स्त्री)
(c) पितृ (d) वाणी ।

7. Explain any FOUR samjnas with example : (4 × 2 = 8)

चतस्रः संज्ञाः सोदाहरणं विशदयत ।

- (a) आप्प्रेडितम् (b) गुण
(c) संहिता (d) अनुनासिकः
(e) टि (f) प्रगृह्यम् ।

8. Explain with example : (4)

उदाहरणपुरस्सरं विशदयत ।

- (a) अव्ययम् (अघवा) (b) उपसर्गः ।

9. Fill in the blanks : (4 × 2 = 8)

पूर्यत ।

- (a) _____ संबोधने वाक्यस्य टे: _____ वा ।
(b) ओमि _____ चाऽऽत् परे _____ एकादेशः स्यात् ।
(c) हलः परस्य _____ वा लोपः _____ झरि ।
(d) _____ क्रियया आहुमिदृशतमं कारकं _____ संज्ञं

स्यात् ।

10. Translate into English : (3 × 4 = 12)

आङ्गल भाषायां अनुवदत ।

- (a) सर्वनाहो समुत्पन्ने अर्धं त्यजति पण्डितः ।

अर्धेन कुरुते कार्यं सर्वनाशो हि दुः सहः ॥

- (b) क्वचिद्धर्मः क्वचिन्मैत्री क्वचिदर्थः क्वचिद्यशः ।

कर्माभ्यासः क्वचिच्चेति चिकित्सा नास्ति निष्फला ॥

- (c) उद्यमेन हि सिध्यन्ति कार्याणि न मनोरथैः ।

न हि सुप्रसव सिंहस्य प्रविशन्ति मुखे मृगाः ॥

11. Translate into Sanskrit : (6)

संस्कृत भाषायां अनुवदत ।

Brahma, the creator of the Universe is the originator of all the vedas, in which one can find the various ancient sciences explained, Ayurveda being one among them. In these vedas and other works we come across the names of Brahma, Vishnu, Siva, Aswinis, Indra and others connected with medical science. All these Gods are grouped as mythological personages.

[KH 1305]

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer Section A and B in **SEPARATE** answer books.

SECTION A

1. Explain any FOUR sūtras with example :

(4 × 3 = 12)

उदाहरणसहित सप्रमाणं चत्वारि स्पष्टयत ।

(a) एतत्तदोः सुलोपोऽकोरनञ्समासेहति

(b) झरो झरिसवर्णे

(c) उदः स्यास्तम्भोः पूर्वस्य

(d) कुन्मेजन्तः

(e) इकोऽसवर्णे शाकल्यस्य हुस्वश्च

(f) अणुदित्सवर्णस्य चाप्रत्ययः ।

2. Conjugate any FOUR with relevant sūtras :

(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत्त :

(a) देवाः + इह

(b) शिवः + वन्द्यः

(c) पुम् + कोकिलः

(d) दैत्य + अरिः

(e) विष्णो + अव

(f) प्रष्ट + उन्हः ।

3. Write any THREE forms with necessary sūtras :

(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

(a) मद्ध्वरिः

(b) उपैति

(c) मनोरथः

(d) गव्यूतिः

(e) मार्तण्डः

(f) भो देवाः ।

4. Write short notes on any TWO :

(2 × 4 = 8)

द्वयोः टिप्पणिं रचयत ।

(a) पदम्

(b) अपादानम्

(c) अनुनासिकः

(d) टि।

SEPTEMBER - 2002

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत ।

- (a) कः अत्र आगच्छसि? (b) बालकैः तत्र घावन्ति ।
 (c) त्वया किं करोषि? (d) भवती स्त्रीः वा?
 (e) बालकस्य मधुरं रोचते । (f) ग्रामस्य परितः वृक्षाः सन्ति ।
 (g) अहं चोराय विभेमि । (h) भवता किं पश्यते ।

SECTION B

6. Write any TWO Sabdas with gender, number and cases : (2 × 5 = 10)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) धेनुः (b) अदस् (स्त्री)
 (c) एतद् (पुं) (d) भू ।

7. Write about any TWO : (2 × 4 = 8)

द्वयोः टिप्पणि लिखत ।

- (a) पूर्वसवर्णः (b) अनुस्वारः
 (c) ह्रस्वदीर्घप्लुताः ।

8. Enumerate with examples : (2 × 4 = 8)

उदाहरणपुरस्सरं परिगणयत ।

- (a) सम्पुद्धानां सोवक्तव्यः । विवृणुत/Explain.
 (b) अर्थनिबन्धनेयं संज्ञा । विवृणुत/Explain.

9. Fill in the blanks : (4)

पूरयत ।

- (a) पदान्तस्य _____ रः स्यात् ।
 (b) कात्रकारस्य _____ स्यात् _____ परे ।
 (c) पदान्तस्य _____ अनुनासिके _____ वा स्यात् ।
 (d) अत्र रुप्रकरणे _____ वा स्यात् ।

10. Translate into English : (12)

- (a) यावद्वित्तोपाज्जनं सक्तः तावत् निज परिवारोक्तः ।
 पश्चात् जीवति जर्जरदेहे वार्ता कोऽपि नपुच्छति गेहे ॥
 (b) अयं निजः परोवेति गणना लघुचेतसाम् ।
 उदार चरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥
 (c) कचिद्धर्मः कचिन्मैत्री कचिदर्धः कचिद्यशः ।
 कर्माभ्यासः कचिच्चेति विक्रित्सा नास्ति विष्फला ॥

11. Translate into Sanskrit : (8)

Hey! Manibhadra! I, Padmanidhi, worshipped by your forefathers, have come here to help you out from your problems. Tomorrow morning, I will appear before you in the guise of a Bouddha Bhikshu. You take a stick and strike on my head. You will see the pile of gold coins in my place. Take them and store them and lead a happy life thereafter.

APRIL - 2003

[KI 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer Section A and B in **SAME** answer book.

Answer in Sanskrit or English only.

While writing in Sanskrit, use Devanagari script only.

SECTION A

1. Explain any **FOUR** Sūtras with examples :
(4 × 3 = 12)

सोदाहरणं चत्वारि सूत्राणि व्याख्यात ।

- (a) शितुक् (b) न पदान्ताद्दोस्नाम्
(c) स्तोश्चुनारधुः (d) वान्तो यि प्रत्यये
(e) झयो होऽन्यतरस्याम् (f) आदिरन्त्येन सहेता ।

2. Conjugate any **FOUR** with relevant Sūtras :
(4 × 2 = 8)

सप्रमाणं चत्वारि सन्धत ।

- (a) पी + अकः (b) मनस् + रथः
(c) सन् + शम्भुः (d) सम् + स्कृता
(e) पेष् + ता (f) लक्ष्मी + छया ।

3. Write any **THREE** forms with necessary Sūtras :
(3 × 4 = 12)

सप्रमाणं त्रयाणां रूपसिद्धिं लिखत ।

- (a) पुंसकोकिलः (b) पुनारमते
(c) शिवोवन्द्यः (d) शिवायोन्नमः
(e) हर इह (f) ग वाग्रम् ।

4. Write the special terms of cases of any **FOUR** of
the following :
(4 × 2 = 8)

अधोरेखाङ्कितानां चतुर्णां विभक्तेः साधुत्वं लिखत ।

- (a) चैत्रः पाठं पठति (b) हरिः बाणेन हन्ति
(c) सतां गतम् (d) मोक्षे इच्छा अस्ति
(e) धावतः अश्वात् पतति (f) दरिद्राय धनं ददाति ।

APRIL - 2003

5. Correct any FIVE of the following : (5 × 2 = 10)

पञ्च शोधयत ।

- (a) रामस्य नमः ।
- (b) वयं पाठं पठन्ति ।
- (c) गुरुवे नमामि ।
- (d) नम मने सन्देहः ।
- (e) यूर्यं कुत्र गच्छामः ।
- (f) पत्न्या पाकं क्रियते ।
- (g) चत्वारः पुस्तकानि सन्ति
- (h) अनेकाः पुरुषाः ।

SECTION B

6. Write any TWO sabdas with Gender, number and case : (2 × 6 = 12)

द्वयोः शब्दयोः रूपाणि लिखत ।

- (a) वेधस्
- (b) करिन्
- (c) भू
- (d) तेजस् ।

APRIL - 2003

7. Explain Samjnās with example : (4 × 2 = 8)
संज्ञा: सोदाहरणं विशदयत ।

- (a) आप्रेडितम् (b) उपसर्गः
(c) अव्ययम् (d) उदात्तः ।

8. Explain with examples : (4)
उदाहरणपुरस्सरं विशदयत ।

- (a) आभ्यन्तर बाह्य प्रयत्न भेदाः ।

Or

- (b) सम्पुङ्गानां सो वक्तव्यः ।

9. Fill in the blanks : (4 × 2 = 8)

पूर्यत ।

- (a) _____ स्वरितः ।
(b) _____ अन्त्यं हलित्स्यात् ।

(c) _____ यन् स्यादचि संहितायां विषये ।

(d) थकारादौ प्रत्यये परे _____ एतौ स्तः ।

10. Translate into English : (12)

आङ्गल भाषायामनुवदत ।

(a) त्यजेदेकं कुलस्यार्थे ग्रामस्यार्थे कुलं त्यजेत् ।

ग्रामं जनपदस्यार्थे एष धर्मः सनातनः ॥

(b) प्रियवाक्यप्रदानेन सर्वे तुष्यन्ति जन्तवः ।

तस्मात्तदेव वक्तव्यं वचने का दरिद्रता ॥

(c) अयं निजः परोवेति गणना लघु चेतसाम् ।

उदार चरितानां तु वसुधैव कुटुम्बकम् ॥

11. Translate into Sanskrit : (6)

संस्कृते अनुवदत ।

The ancient sages of India, the "Maharishis" lived in forests and by doing meditation, they received various waves of sounds and through that they learnt

APRIL - 2003

vedas and other agamas. The eternal truth i.e. "the Brahma" (ब्रह्म) which was known to them in the form of word was their object of meditation. Hence the Vedas are believed not to be written by any individual or groups.

OCTOBER - 2003

[KJ 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Two hours and forty minutes

for Sec. A and Sec. B Sec. A & Sec. B : 80 marks

Twenty minutes for Sec. C Section C : 20 marks

Answer should be written either in English or Sanskrit.

Answer ALL questions.

Answer Sections A and B in the SAME Answer Book.

Answer Section C in the Answer Sheet provided.

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer BOTH.

1. Explain in detail about the 4 possible sandhis in सन्
+ शम्भुः ।

सन् + शम्भुः इत्यत्र साध्यान् चतुर्विधान् सन्धीन् विस्तरशः लिखत ।

OCTOBER - 2003

2. (a) Explain आभ्यन्तर बाह्य प्रयत्नाः।
आभ्यन्तर बाह्य प्रयत्नौ विस्तरशः लिखत ।

Or

- (b) Explain the below given संज्ञा-s in detail.

“आग्नेदितम्, पदम्, संयोगः, वृद्धिः इत्येताः अधिकृत्य सोदाहरणं लिखत ।

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer all TEN questions.

Explain how the below given forms are arrived at :

1. “सुद्वयुपास्वः” रूपसिद्धिं स्पष्टयत ।
2. “देवैश्वर्यम्” इति रूपनिष्पत्तिं साधयत ।
3. “विष्णु + इमौ” इत्यत्र रूपसिद्धिं विस्तारयत ।
4. “सुखार्तः” इति रूपं कथं निष्पन्नम्?
5. “प्रत्यङ्कलात्मा” इति रूपं कथं सिद्धयति?
6. “शिवोऽर्च्यः” इत्यत्र रूपसिद्धिं विवृणुत ।

7. “मनोरथः” इति रूपं साक्षेपं साधयत ।

8. “सम् + कर्ता” इत्यत्र सन्धिकार्यं विशदयत ।

9. क्षणत्यागे कुतो विद्या कणत्यागे कुतो धनम् ॥ Translate in English.

क्षणशः कणशश्चैव विद्यामर्थं च साधयेत् । आत्रले अनुवदत ।

Translate it into Sanskrit :

संस्कृते अनुवदत ।

10. As Ayurveda is an upaveda of Atharva Veda, it is accorded the same reverence as that of any other veda by learned scholars. The main reason for doing so is that the sages like Bharadwaja, Nimi, Kasyapa, Athreya Punarvasu etc. have learnt it, practised it and propagated it. This “Shastra” deals with maintenance of good health by all human beings.

APRIL - 2004

[KK 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Sec. A & B : Two hours and Sec. A & B : 80 marks
forty minutes

MCQ : Twenty minutes MCQ : 20 marks

Answer should be written either in English or Sanskrit.

Answer ALL questions.

Answer Sections A and B in the SAME Answer Book.

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer BOTH :

द्वौ अपि उत्तरयेत ।

1. Explain कारक प्रकरणम् ।

“कारक प्रकरणम्” — अधिकृत्य लिखत ।

APRIL - 2004

2. (a) "संहिता", "गुणः", "टि", "प्रगृह्यम्" — Explain the given संज्ञाs with examples.

"संहिता", "गुणः", "टि", "प्रगृह्यम्" इत्येताः संज्ञाः सोदाहरणं स्पष्टयत ।

Or

(b) "सम्पुद्धानां सो वक्तव्यः, यणः प्रतिषेधो वाच्यः, अध्वपरिमाणे च" — Explain the given वार्तिकाs.

"सम्पुद्धानां सो वक्तव्यः, यणः प्रतिषेधो वाच्यः, अध्वपरिमाणे च" — इत्येतानि वार्तिकानि स्पष्टयत ।

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer all TEN questions :

दश अपि उत्तरयत ।

Explain how the forms (given in inverted commas from Question No. 3 to 10) are arrived at :

3. "मदूध्वरिः" इति रूपं कथं सिद्धयति?
4. "गत्रौपः" इति रूपसिद्धिं स्पष्टयत?
5. गत्रे + अम् इत्यत्र सन्धिः कथं भवति?
6. "उपैति" इत्यत्र सन्धिकार्यं स्पष्टयत?
7. "सुगण्णीशः" इत्यत्र कथं सन्धिकार्यं प्रवृत्तम् ?

2

[KK 1305]

8. "तल्लयः" इति रूपं कथं सिद्धम् ?

9. "चिन्मयम्" इत्यत्र सन्धिकार्यं विशदयत ।

10. "उत्थानम्" इति रूपसिद्धिं स्पष्टयत ।

11. Translate into English :

आजले अनुवदत ।

"आयुः कामयमानेन धर्मार्थं सुखसाधनम् ।

आयुर्वेदोपदेशेषु विधेयः परमादरः"

12. Translate into Sanskrit :

संस्कृते अनुवदत ।

Sanskritam is the mother of most of the Indian languages. It was the language used by all the sages for communication. All our Indian Shastras are explained through Sanskritam only. The Grammar of this language was structured by Maharishi Paanini. His grammar book was called "Ashtaadhaayee". Laghu Siddhanta Kaumudi is an edited form of the abovesaid book.

3

[KK 1305]

AUGUST - 2004

[KL 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Sec. A & B : Two hours and

Sec. A and B : 80 marks

forty minutes

MCQ : Twenty minutes

MCQ : 20 marks

Answer Sections A and B in **SAME** answer books.

Answer should be written either in English or Sanskrit

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer **BOTH** with relevant sūtras :

द्वे उत्तरयत (सप्रमाणम्) :

1. Collect all the examples in "प्रगृह्य संज्ञा" प्रकरणम् and prove them with examples.

प्रगृह्य संज्ञा विधायक स्थलानि सोदाहरणं सङ्गृहीत ।

2. Collect all the examples in "सत्व प्रकरणम्" and prove them with examples.

"सत्व प्रकरणम्" सङ्गृहीत ।

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer all the TEN :

दश उत्तरयत :

3. Explore all the possibilities in making Sandhi between सन् + शम्भुः ।

सन् + शम्भुः इत्यत्र सम्भावितानि सर्वाणि रूपाणि सप्रमाणं निरूपयत ।

4. How you arrive at "मनोरथः"?

"मनोरथः" इत्यत्र रूपसिद्धिः कथम्?

5. Collect any two examples of "Guna" where it is applied?

गुणविधायकस्थलद्वयं सङ्गृहीत ।

6. Collect any two "पूर्वरूप" examples and prove them with relevant sūtras.

"पूर्वरूप" स्थल द्वयं निरूपयतः ।

AUGUST - 2004

7. “भो भगो अद्यो अपूर्वस्य योऽशि” — Explain all the examples

“भो भगो अद्यो अपूर्वस्य योऽशि” — व्याख्यात ।

8. Write “राजन्”, पथिन sabda.

राजन्, पथिन् शब्दयोः रूपाणि लिखतः ।

9. Translate into English :

आङ्गलयाम् अनुवदतः

अरक्षितं तिष्ठति दैव रक्षितं सुरक्षितं दैवहतं विनश्यति

तिष्ठत्यनाद्योऽपि वने विसर्जितः कृत प्रयत्नोऽपि गृहे न जीवति ॥

10. Translate into English :

आङ्गल्याम् अनुवदत ।

यादृशीवदनच्छाया दृश्यते तव वानर ।

विकालेन गृहीतोऽसि धः परीति स जीवति ॥

11. Translate into English :

आङ्गल्याम् अनुवदत ।

अत्यम्बुपानात् न विपच्यतेऽन्नं निरम्बुपानाच्च स एव दोषः ।

तस्मात् नरो बह्वि विवर्धना य मुहुर्मुहुः वारि पि वेदभूरि ॥

12. Translate into Sanskrit :

संस्कृते अनुवदत ।

Ayurveda is an upaveda of Atharva veda. It has eight branches. This system of medicine is based on three basic principles, namely vaata, pitta and kapha. These three are the root causes for our well being. If these three get visiated, then, due to their imbalance, diseases will occur, if their balance is well maintained, then, one may call oneself a “Swastha”.

FEBRUARY - 2005

[KM 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

**B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.**

**First Professional Course
(New and Revised Regulations)**

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours **Maximum : 100 marks**
Sec. A & B : Two hours and **Sec. A & B : 80 marks**
forty minutes
M.C.Q. : Twenty minutes **M.C.Q. : 20 marks**

Answer should be written in English or Sanskrit.

SECTION A — (2 × 15 = 30 marks)

Answer both with relevant Sūtras .

द्वौ उत्तरयत (सप्रमाणम्)।

**1. Elucidate the whole "Karaka Prakaraṇam (all
vibhakthis and meanings).**

कारकप्रकरणम् सप्रमाणं निरूपयत ।

**2. Write this Sūtra with all Vritti sentences as seen
in the text book.**

"तुल्यास्यप्रयत्नं सवर्णम्"। सूत्रमिदं सवृत्ति लिखत ।

FEBRUARY - 2005

SECTION B — (10 × 5 = 50 marks)

Answer all the TEN questions.

दश उत्तरयत ।

3. Explain this "वार्तिक" with relevant examples.
"सम्पुत्रानां सो वक्तव्यः"। वार्तिकमिदं सोदाहरणं निरूपयत ।
4. What is "अव्यय's" definition? Give some examples.
अव्यय लक्षणं किम्? उदाहरत यानिकानिचित् ।
5. "वृद्धिकार्यं स्थलानि" द्वित्राणि निरूपयत । Give 2 or 3 examples where "वृद्धि" सन्धि occurs.
6. "वाक्यस्मरणयोरुडि.त्" । वार्तिकमिदं स्पष्टयत ।
Explain this वार्तिकम् ।
7. मति, पति शब्दयोः रूपाणि लिखत ।
Write मति & पति sabdas.
8. Translate into English.
आत्रल्यामनुवदत ।
शुकवत् भाषणं कुर्यात् बकवत् ध्यानमाचरेत् ।
अजवत् चर्वणं कुर्यात् गजवत् स्नानमाचरेत् ॥
9. Translate into English.
आत्रल्यामनुवदत ।
यथा भूमिः तथा तोयं यथा बीजं तथाङ्कुरः ।
यथा देशः तथा भाषा यथा राजा तथा प्रजाः ॥

10. Translate into English.
हृष्टिपूतं न्यसेत् पादं वस्त्रपूतं जलपिबेत् ।
सत्यपूतां वदेद्वाचं मनः पूतं समाचरेत् ॥
11. दातृ मातृ शब्दयोः रूपाणि लिखत ।
Write दातृ & मातृ Sabdas.
12. Translate into Sanskrit.
संस्कृते अनुवदत ।

The preceptor of Ayurveda was Brahma and he handed over this Sastra to Daksha prajapathy. Through this "Guru sishya parampara", The system called "Ayurveda" was enriched and developed by Maharishis of our ancient sages. Charaka, Sushruta and Vaagbhata were the main three sages, whose books Charaka Samhita, Sushrutasamhita and Ashtanga hrudayam, (Ashtanga Sangraham) are the main text books, the whole world follows.

AUGUST - 2005

[KN 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course
(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours Maximum : 100 marks

Theory : Two hours and Theory : 80 marks
forty minutes

M.C.Q. : Twenty minutes M.C.Q. : 20 marks

Answer should be written in English or Sanskrit.

I. Long essay : (2 × 15 = 30)

Answer 'Both'

द्वौ उत्तरयत (सप्रमाणम्)।

1. Explain 'Prayatna's' (Effort in utterance) and write about the 'Varnasthana's' (Organ from where the letter producing).

'प्रयत्नानि' सविस्तरं निरूप्य, 'वर्णस्थानानि' लिखत।

2. 'Kārnakāni Sat'. Explain with examples (case affixes).

'कारकाणि षट्' – सविस्तरं उदाहरणपुरस्सरं लिखत।

AUGUST - 2005

II. Short notes : (10 × 5 = 50)

1. Explain 'guna samj fīa' with example.

गुण संज्ञा सोदाहरणं व्याख्यात ।

2. Write 'Pada Samj fīa' with example.

पदसंज्ञा सोदाहरणं लिखत ।

3. Make Suddhyupās ya with relevant Sūtras.

'सुद्धयुपास्य' सूत्रनिर्देशपुरस्सरं लिखत ।

4. Explain all the possibilities in making 'sandhi' (conjunction) between 'गो + अग्रम्' ।

गो + अग्रम् इत्यल सम्भावितानि सर्वाणिरूपाणि सम्माणं निरूपयत ।

'गो + अग्रम्' ।

5. Write 'Antas Linga Vibhakti and Vacana of मति/ करिन् Sabda?

अन्तलिङ्ग विभक्ति वचनपूर्वकं मति/ करिन् शब्दः लिखत?

6. Correct the following.

संशोधयत

"अहं पुस्तकं पठति । उद्याने लतां पुष्पं विकसन्ति । च्छात्राः नृत्यं कुरुतः"।

अद्य गुरुवासरः आसीत् सः श्वः ग्रामं गच्छसि ॥"

7. Translate into English.

आत्मत्यामनुवदत ।

भिषणां साधुवृत्तानां

भद्रमागमशालिनाम् ।

अभ्यस्तकर्मणां भद्रं

भद्रं भद्राभिलाषिणाम् ॥ (अःअह/हि)

8. अद्रिगात्राणि शुद्ध्यति, मनः सत्येन शुद्ध्यति ।

विद्या तपोभ्यां भूतात्मा, बुद्धिज्ञानेन शुद्ध्यति ॥ (वैःसु/मनुः)

9. वरं वनं व्याघ्रगजादि सेवितं

जनेनहीनं बहुकण्टकावृतम् ।

तृणानि शच्या परिधान वल्कलम्

न बन्धुमध्ये धनहीन जीवितम् ॥ (प त)

10. Translate into Sanskrit.

संस्कृते अनुवदत ।

"Ayurvedic diagnosis of disease is based on the three biological humors; treatment is according to the six tastes". The six tastes are sweet, salty, sour, pungent bitter and astringent. Each is made up of two of the five elements.

FEBRUARY 2007

[KQ 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Theory : Two hours and
forty minutes

Theory : 80 marks

M.C.Q. : Twenty minutes

M.C.Q. : 20 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay :

1. कारकप्रकरणं सङ्गृहीत । (20)

Summarise the "K`araka" chapter.

2. पदम्, टि, आप्रेडितम् वृद्धिः, सवर्णम् – सोदाहरणं विशदयत । (15)

Patham, Ti, Amrohitam ; Savarnam – Explain the above all with suitable examples.

3. संहिता, बाहयप्रयत्नः, लोपः, गुणः, पूर्वरूपम् – सोदाहरणं विशदयत । (15)

Samhita, Bahayaprayatnah, Lopah, Gunah, Purvaroopam – Explain the above all with suitable examples.

II. Short notes : (6 × 5 = 30)

1. मनोरथः इति रूपं कथं सिद्धयति? सप्रमाणं स्पष्टयत ।

Arrive at the form of "मनोरथः" with all required Sūtras .

2. अ इति अष्टादशानां संज्ञा । कथमिदमितिसचित्रं निरूपयत ।

An "अ" can have 18 forms. How? Draw a chart and prove.

3. पररूप सन्धिं सोदाहरणं विशदयत ।

Explain पररूप सन्धिः with suitable examples.

4. "खर्" प्रत्याहोर विद्यमानान् वर्णान् सङ्गृहीत ।

Collect all the letters finding place in "खर्" प्रत्याहोरः

5. को नाम उपदेशः? केषां उपदेशत्वेन अक्षीकारः अस्ति?

What is upadesa and what are all called upadesa according to Vyākaraṇa'Sastra ?

6. "उत्थानम्" । रूपसिद्धिं निरूपयत ।

How you arrive at the form of "उत्थानम्"?

AUGUST 2007

[KR 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

**B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.**

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

**Theory : Two hours and
forty minutes**

Theory : 80 marks

M.C.Q. : Twenty minutes

M.C.Q. : 20 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay : (2 × 15 = 30)

सप्रमाणं द्वे उत्तरयत । Answer with relevant points :

- 1. कारकाणि षट् – उदाहरणपुरस्सरं सविस्तरं स्थापयत ।**
- 2. प्रयत्नानि सम्यक् निरूप्य वर्णस्थानानि प्रपञ्चयत ?**

AUGUST 2007

II. दश उत्तरयत Answer TEN questions : (10 × 5 = 50)

1. "गुण संज्ञा" सोदाहरणं व्याख्यात।
2. "पदसंज्ञा" सोदाहरणं लिखत।
3. 'सुधी + उपास' सप्रसङ्गं सन्धत।
4. 'मनस् + रथः' सप्रसङ्गं सन्धत।
5. 'सन् + शम्भुः' सप्रसङ्गं सन्धत।
6. 'मन्त्रि', 'सम्भू' शब्दयो रूपाणि लिखत।

अत्रल्यानुवदत। Translate into English :

7. ऋषिप्रणीते प्रीतिश्चेत्सुकृत्वा चरकमुश्रुतौ।
भेदाद्याः किं न पठयन्ते तस्माद्ग्राह्यं सुभाषितम् ॥
8. "तमुवाच भयवानत्रियः - एव असामान्यवता अपि एभिः अमिवेश
प्रकृति अदिभिः धारैः संसृज्यार्षा ये अन्वे भवतः सामान्याः तद्गुण्यात्
समानकालाः समानलिङ्गश्च व्याधयः अभिनिवेतेऽप्यत्र जनपदसूदप्रसंगेति" ॥

9. संस्कृते अनुवदत। Translate into Sanskrit :

'Raja-Yoga' is also called 'Ashtanga Yoga'. Yogic practices like pranayama help bring the autonomic functions of the brain under the control of the will of the Yogi.

10. संशोधयत। Correct the following :

अहं जलं पिबन्ति। वृक्षात् वानरः सन्ति। पिता पुत्रं क्रुद्धः। त्वं कुत्र
वसावः। पतिना सर्वे नारी सप्रियं पालितः ॥

FEBRUARY 2008

[KS 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Theory : Two hours and
forty minutes

Theory : 80 marks

M.C.Q. : Twenty minutes

M.C.Q. : 20 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay : (2 × 15 = 30)

1. संज्ञा प्रकरणम् विशदयत ।

2. रूपसिद्धिं कुरुत सूत्रानुसारम् ।

(a) गोऽग्रम्

(b) पुंस्कोकिलः

(c) मध्वरिः

II. Short Essays :

(10 × 5 = 50)

टिप्पणी रचयत :

1. (a) निपातः

(b) आप्तोडितम्

2. (a) शस्त्रोडिति

(b) एङ् पदान्तादिति

3. (a) कर्म

(b) अधिकरणम्

4. अव्ययम्

5. (a) गुणसंज्ञा

(b) वृद्धिसंज्ञा

6. अनुवदत आङ्ग्ल भाषायाम्।

अयं निजा परा वेति गणना लघुचेतसाम्। उदार चरितानान्तु वसुधैव कुटुम्बकम्॥

7. अनुवदत संस्कृत भाषायाम्।

There lived a merchant named Manibhadra in Pataliputra. He lost his wealth while doing business. Pained by poverty he became very sad. He decided to sacrifice his life. He felt that life without money is difficult.

8. Fill in the blanks with the correct vibhakti of the word in bracket :

(a) बालिकाः ————— (पुष्प) उद्यानं गच्छन्ति।

(b) भक्तः ————— (देवालय) ग्रहम् गच्छति।

(c) रमा ————— (क्रीडाक्षेत्र) क्रीडति।

(d) (राम) ————— सह सीता वनं अगच्छत्।

(e) त्वं कुत्र ————— (पठ) लङ्।

9. लिङ् विभक्तिवचनपूर्वकं मरुत् शब्दः लिखत।

10. लिङ् विभक्तिवचनपूर्वकं तद् शब्दस्य स्त्रीलिङ्गः लिखत।

August 2008

[KT 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay : (2 × 15 = 30)

1. कारकप्रकरणं विशदयत.
2. रूपसिद्धिं कुरुत सूत्रानुसारम्
 - (a) तच्छिवः
 - (b) सुध्युपास्यः
 - (c) उत्थानम्।

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

टिप्पणीं रचयत।

1. (a) हलन्त्यम्
(b) अनुनासिकः।
2. (a) इको यणचि
(b) तोर्लि।
3. (a) संयोगः
(b) टि।
4. अव्ययलक्षणम्।
5. (a) उपसर्गः
(b) आप्तरेडितम्।
6. आङ्ग्लभाषायाम् अनुवदत।
यथा भूमिः तथा तोयं यथा बीजं तथाऽङ्कुरः।
यथा देशस्तथा भाषा यथा राजा तथा प्रजा ॥

August 2008

7. Fill in the blanks with necessary vibhakti of the words in the bracket :

- (a) छात्राः ————— (हस्त) लिखन्ति ।
(b) राजा ————— (प्रजा) रक्षन्ति ।
(c) शिशवः ————— (क्रीडनक) स्पृहयन्ति ।
(d) गुरुः ————— (आसन) उपविशति ।
(e) (गुरु) ————— नमः ।

8. लिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं पति शब्दः लिखत ।

9. लिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं तद् पुं.

10. Translate into Sanskrit :

There lived four brahmin boys living with friendship. Among the four three were educated but not intelligent. But the fourth boy was intelligent and not educated. They were in poverty. Hence they decided to go some other country to earn wealth.

III. Write Short Answers : (10 × 2 = 20)

1. पदलक्षणं किम्
2. नौ + अकः
3. रामस् + चिनोति
4. वाक् + ईशः

5. मरुत् शब्दस्य पटीविभक्तेः रूपं किम्?

6. उप + इन्द्रः

7. शिव + छाया

8. देव + ऐश्वर्यम्

9. स्मारं भवति किम्

10. आभ्यन्त्रप्रयत्नस्य भेदानां नाम लिखत ।

[KU 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S.(AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

- I. Long Essay : (2 × 15 = 30)
1. 'अव्ययम्' सलक्षणं सोदाहरणं विवृणुत ।
 2. अच् सन्धि भेदाः के? ससूत्रं सोदाहरणं विशदयत ।
- II. Short Notes : (10 × 5 = 50)
1. अचानां भेदाः के? विशदयत ।
 2. 'वृद्धि संज्ञा', 'वृद्धि सन्धि' एते ससूत्रं सोदाहरणं लिखत ।

3. समासाः कति विधम्? के? विशदयत ।
4. सूत्रानुसारं रूपसिद्धिं कुरुत ।
 - (a) नृहं पाहि
 - (b) मनोरथः
5. ससूत्रं विशदयत ।
 - (a) नमः स्वास्ति स्वाहा स्वधा लं वषड् योगाच्च ।
 - (b) रामेण बाणेन हतो बालि ।
6. ससूत्रं सन्धत्त ।

सम् + कर्ता ।
7. अन्त लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत ।
 - (a) धातृ
 - (b) तद् शब्दः (स्त्री).
8. अधो लिखित धातूनां रूपाणि लिखत :
 - (a) पिब् (लृट्)
 - (b) पद् (लोट्)

9. आज्ञल भाषायां अनुवदत :

(a) शुक्रवत् भाषाणं कुर्यात् बकवत् ध्यानमाचरेत् ।

अज्ववत् चर्वणं कुर्यात् गजवत् स्नानमाचरेत् ॥

(b) अस्त्युत्तर पथे मधुपुरं नाम नगरम् । तत्र मधुसेनो नाम राजा बभूव ।
तस्य कदाचित् विषयसुखमनुभवतः त्रिस्तनी कन्या बभूव ।

10. संशोधयत :

(a) त्वं कुत्र ————— (गम्) लट् ।

(b) आचार्यः ————— (उदाहरणं) सह पाठयति ।

(c) मत्स्याः ————— (जलं) क्रीडन्ति ।

(d) गुरुः ————— (शिष्यः) आहवयति ।

(e) वृक्षे फलानि ————— (अस्) लट् ।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

सूत्रं वृत्ति च लिखत :

1. टि संज्ञा

2. प्रगृह्यम्

3. उदित्

4. निपातः

5. अपादानम् ।

6. महेश्वर सूत्रे कति इत् संज्ञाः सन्ति? कथम्?

7. उपदेशः इत्युक्ते किम्?

8. "सर्वत्र विभाषा गोः" इत्यस्य वृत्ति उदाहरणं च लिखत ।

9. विवार,श्वास, अघोष प्रयत्ने के वर्णाः अन्तर्भवन्ति?

10. 'खर' प्रत्याहारे विद्यमानाः वर्णाः के?

August - 2009

[KV 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT — I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay : (2 × 15 = 30)

1. 'कारक प्रकरणम्' विशदयत ।
2. महेश्वर सूत्राणि लिखित्वा वर्णानां उत्पत्ति स्थानानि प्रयत्नानि च लिखत ।

II. Short Notes :

(10 × 5 = 50)

1. उपसर्गाः के? सलक्षणं सोदाहरणं च लिखत ।
2. कैः सूत्रैः रुत्वं विधीयते? सोदाहरणं विशदयत ।
3. 'गुण संज्ञा', 'गुण सन्धि' ससूत्रं सोदाहरणं विवृणुत ।
4. सूत्रानुसारं रूपसिद्धिं कुरुत ।
 - (a) शम्भू राजते ।
 - (b) हर इह, हरयिह ।
5. ससूत्रं विशदयत ।
 - (a) गाम् दोग्धि पयः
 - (b) धावतो अश्वात् पतति ।
6. ससूत्रं सन्धत्त ।

सुधी + उपास्य ।
7. अन्त लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत ।
 - (a) अस्मद्
 - (b) 'सर्व' (पु)

8. अधो लिखित धातूनां रूपाणि लिखत ।

(a) कृ (लङ्)

(b) लभ् (लट्) अत्मनेपदि ।

9. आङ्गल भाषायां अनुवदत ।

(a) साधु मातुल गीतेन मया प्रोक्तोरपि न स्थितः ।

अपूर्वोय्यं मणिर्बद्धः संप्राप्त गीतलक्षणम् ॥

(b) ये निजाः भ्रातरः पुत्राः तेरपि यदर्थं राज्यकृतां राज्ञां

वधं वाञ्छन्ति, तद् राज्यं दूरतः त्यजेत् ।

10. संशोधयत ।

(a) गोविन्दः (आपणः) _____ वस्तूनि
गृह्णाति ।

(b) (शाकुन्तलं) _____ कर्ता कालिदासः ।

(c) भवान् सम्यक् (पठ्) (लोट्) _____ ।

(d) अर्चकः (भवतः) _____ प्रसादं ददाति ।

(e) (वाटिका) _____ पुष्पाणि सन्ति ।

III. Very Short Answers :

(10 × 2 = 20)

1. आप्रेडितम् ।

2. धातु ।

3. सम्प्रदानम् ।

4. अनुनासिकम् ।

5. छत्वम् ।

6. विवृत प्रयत्ने कीदृशाः वर्णाः सन्ति?

7. अव्यय लक्षणं लिखत ।

8. 'सम्राट्' शब्दं कस्य सूत्रस्य उदाहरणं अस्ति? वृत्ति च लिखत ।

9. "सम्पुङ्गानां सो वक्तव्यः" वार्तिकस्य उदाहरणानि लिखत ।

10. अधिकरण कारकं कति विधम्? के?

February 2010

[KW 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION.

First Professional Course

(New and Revised Regulations)

Part II

Paper I — SANSKRIT – I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

- I. Long Essay : (2 × 15 = 30)
1. विसर्गसन्धिं विशदयत।
 2. सूत्रानुसारं रूपसिद्धिं कुरुत—
 - (a) गव्यूतिः
 - (b) हर एहि
 - (c) मनीषा।

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

टिप्पणी रचयत।

1. (a) तस्मादित्युत्तरस्य
(b) तस्मिन्निति निर्दिष्टे पूर्वस्य
2. (a) आद्गुणः
(b) प्रादूहोढोढयेष्वेषु
3. (a) दीर्घः
(b) प्रकृतिभावः
4. अनुनासिकः
5. (a) प्रगृह्यम्
(b) ङमो ङस्वादचि ङमुण् नित्यम्।
6. आकल भाषायामनुवदत -
नान्यद्वीतात्प्रियं लोके देवानामपि हस्यते
शुष्कस्नायुस्वरहादात् त्र्यक्षं जग्राह रावणः ॥
7. Fill in the blanks with necessary vibhakti of the words in the brackets:
(a) रामेण _____ (बाण) हतः बाली।
(b) _____ (विप्र) गां दहाति।
(c) _____ (चोर) बिभ्यति।
(d) _____ (कट) आस्ते।
(e) बालः _____ (ग्राम) अध्यास्ते।

8. लिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं 'धेन' शब्दं लिखत।

9. लिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं 'अदस्' शब्दं पुल्लिङ्गे लिखत।

10. Translate into Sanskrit

A person who leaves his friend in difficulties, with a hard heart and goes away, will suffer the sin of ingratitude and shall reach the hell.

III. Write short answers :

(10 × 2 = 20)

1. सुप्रिङ्न्तंपदम्
2. 'अच्' प्रत्याहारेण के वर्णाः स्वीक्रियन्ते?
3. झल् - प्रत्याहारेण के वर्णाः स्वीक्रियन्ते?
4. वधू + आगमनम्
5. फले + इच्छा
6. अक्ष + ऊहिनी
7. पूर्वरूपसन्धेः उदाहरणद्वयं यच्छत ।
8. सत् + चित्
9. संस्कृतम्
10. बालः + करोति।

February 2011

[KY 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S.(AYURVEDACHARYA) DEGREE EXAMINATION.

First Professional Course

(Common to Revised Regulation Pattern 3,5 and Re-Revised Regulations)

Part II

SANSKRIT — I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. Long Essay : (2 × 15 = 30)

सप्रमाणं द्वे समादधत. Answer with relevant points

1. “कारकाणि षट्” व्याख्यात।

2. सवर्णसञ्ज्ञां विशदयत।

II. Short notes : (10 × 5 = 50)

1. “अपादाने पञ्चमी” इति सूत्रं सोदाहरणं स्पष्टयत।

2. पूर्वरूपसन्धिं ससूत्रं सोदाहरणं विशदयत।

3. माहेश्वरसूत्राणि लिखत।

4. “मद्ध्वरिः” सप्रमाणं सन्धत्त।

5. “रमा” तथा “गुरु” इत्यनयोः द्वयोः शब्दरूपाणि लिखत।

6. “अव्ययम” अधिकृत्य लिखत।

7. आंग्लभाषायां अनुवदत।

February 2011

Translate into English:

सकारतवर्गयोः शकारचवर्गाभ्यां योगे शकारचवर्गौ स्तः।

8. आंग्लभाषायां अनुवदत।

Translate the following into english:

नौर्मल्यं भावशुद्धिश्च विना स्नानं न युज्यते।

तस्मात्कार्यविशुद्धयर्थं स्नानमादौ विधीयते।।

9. संस्कृतभाषायाम् अनुवदत।

Translate the following into SANSKRIT:

Sage Punarvasu Atreya out of the deep benevolence towards the living creatures taught the sacred Ayurveda to his six disciples among whom Agnivesa was very clever and intelligent and could compose a treatise containing the instructions of his teacher Atreya first to all his co-disciples.

10. संशोधयत।

Correct the following sentences:

कृष्णस्य चक्रात् शिशुपालः हतः। मञ्चम्, आस्ते।

विप्रस्य गां ददाति। भवान् गच्छसि, हरिं नमः।

III. Short Answers :

(10 × 2 = 20)

1. आभ्यन्तरप्रयत्नानां नामानि लिखत।
2. गो+यम
3. रामस्+टीकते
4. सः+एषः+दाशरथी रामः
5. “जश्” प्रत्याहारवर्णाः के?
6. सुगण्+ईशः
7. अननुनासिकः
8. विष्णु+उदयः
9. अन्तःस्थाः के
10. टकारस्य उत्पत्तिस्थानम्, आभ्यन्तरप्रयत्नञ्च किम्?

August 2011

[KZ 1305]

Sub. Code : 1305

(आयुर्वेदाचार्यः)

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE EXAMINATION.

First Professional Course

SANSKRIT — I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

- I. Long Essay : (2 × 15 = 30)
1. (कारकप्रकरणं) विभक्त्यर्थाः विशदयत।
 2. (a) गो + अग्रम्
(b) तद् + शिवः
(c) धातु + अंशः
- II. Write short notes : (10 × 5 = 50)
1. वृद्धि आदेशशस्थलानि विशदयत
 2. अव्ययम्
 3. टि तथा आम्रेडित संज्ञा स्पष्टीकुरुत
 4. (a) गो + इन्द्र
(b) तद् + लयः
 5. पति शब्दः लिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं लिखत
 6. इदं शब्दः स्त्रीलिङ्ग लिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं लिखत
 7. नैर्मल्यं भावशुद्धीश्च विना स्त्रानं न युज्यते।
तस्मात् कार्यविशुद्ध्यर्थं स्त्रानमादौ विधीयते॥

8. संशोधयत -
- रमेशः भिन्नं सह गच्छति।
 - गणेशं मोदकं रोचते।
 - कृष्णः बलरामेण पुस्तकं ददाति।
 - विद्यालयः उभयतः गृहाणि सन्ति।
 - प्रकाशः विद्यालयं गच्छसि।
9. संस्कृते अनुवदन - This is Ramesh's book. He takes the book to school daily.
This book contain 100 pages. His teacher beat him for not writing. This was told to his father by his sister.
10. अयवायावसन्धि विशदयत।
- III. Short answers : (10 × 2 = 20)
- तत् + टीका
 - लोपः
 - निपातः
 - अप् शब्दस्य लिङ्गः लिखत
 - सवर्णः
 - पठ् धतोः लटि मध्यमपुरुषरूपं लिखत
 - इ + इन्द्रः
 - कण्ठः केषां वर्णान्मुत्पत्तिस्थानं भवति
 - गो + यम्
 - धातु
-

February 2012

[LA 1305]

Sub. Code: 1305

B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE EXAMINATION
First Professional Course
Paper-V SANSKRIT— I

Q.P. Code: 641305

Time: Three Hours

Maximum: 100 marks

Answer ALL questions

I. Elaborate on:

(2X15=30)

सप्रमाणं द्वे समाधत्त Answer with relevant points

- 1) यत्नोद्विधा” विस्तरशः व्याख्यात
- 2) रूपकरणम् सङ्गृहीत

II. Write notes on:

(10×5=50)

- 1) अयवायावसन्धिं यथाक्रमं निरूपयत
- 2) इकोयणचि सूत्रं व्याख्यात
- 3) डमोह्रस्वादचिडमुणित्यम् सूत्रार्थं स्पष्टयत
- 4) गो+अग्रम् इत्यत्र कतिरूपाणि सिध्यन्ति? सङ्गृहीत
- 5) “सम्पुङ्कानां सो वक्तव्यः” विमृशत
- 6) गो तथा हरि शब्दयोः रूपाणि लिखत
- 7) आङ्ग्ल भाषायाम् अनुवदत Translate into English
“इकः स्थाने यण् स्यात् अचि संहितायां विषये”
- 8) आङ्ग्ल भाषायाम् अनुवदत Translate into English

शनैरर्थः शनैःपन्थाःशनैःपर्वतमारुहेत्। शनैर्विद्या च धर्मश्च व्यायमश्च शनैः शनैः॥

- 9) संस्कृतभाषायाम् अनुवदत। Translate the following into SANSKRIT

When Taarakaasura's torture increased, Devas went to Indra & wanted him to eliminate the demon physically. Indra knew that he can be killed only by the child born to Lord Parameshwara and Parvati who are doing penance in Himaalayaas. Indra sought the help of Manmatha to make Parameshwara marry Parvati.

[PTO]

February 2012

10) संशोधयत: Correct the following sentences

1) अग्नेः स्वाहा, 2) मह्यं पश्य 3) सः गच्छामि 4) अनेन पथिना आगच्छ 5) वृक्षाय पर्ण पतति?

III. Short Answers

10×2=20

- 1) को नाम प्रत्याहारः?
- 2) "ऋते च तृतीया समासे" स्पष्टयत
- 3) खर् प्रत्याहारे के वर्णाः सन्ति?
- 4) निपाताः के?
- 5) टिसंज्ञां निरूपयत
- 6) टित् कित् आगमयोः विशेषः कः?
- 7) शिवस् + अर्च्यः, सन्धत्त
- 8) कर्ता कः? कस्यां विभक्तौ उपयुज्यते?
- 9) स्वरवर्णाः के?
- 10) पेष्+ता

[LB 1305]

Sub. Code: 1305

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAM - AUGUST 2012

Paper-V SANSKRIT - I

Q.P. Code: 641305

Time: 180 Minutes

Maximum: 100 Marks

Answer ALL questions

I. Elaborate on:

Pages Time Marks
(Max.) (Max.) (Max.)

1. अनुस्वारविधायकानि सूत्राणि सङ्ग्रहेण व्याख्यात.	16	25	15
2. अव्ययप्रकरणं सङ्ग्रहेण विमृशत.	16	25	15

II. Short notes :

1. ह्रस्वदीर्घप्लुतान् ससूत्रं निरूपयत	3	8	5
2. “वाक्यस्मरणयोरङित्” स्पष्टयत	3	8	5
3. उत्थानम्, उत्तम्भनम् इति रूपद्वयमपि निरूपयत	3	8	5
4. एत्येधत्पूर्वसु सूत्रं वार्तिकसहितं व्याख्यात	3	8	5
5. अस्मद्, पुंस् शब्दयोः रूपाणि लिखत	3	8	5
6. उपसर्गाः के?	3	8	5
7. आङ्ग्ल भाषायाम् अनुवदत Translate into English	3	8	5

डात्परस्य सस्य धुङ्वा स्यात्।

8. आङ्ग्लभाषायाम् अनुवदत Translate into English	3	8	5
पवनो बध्यते येन मनस्तेनैव बध्यते। मनश्च बध्यते येन पवनस्तेन बध्यते॥.			
9. संस्कृतभाषायाम् अनुवदत।	3	8	5

Translate the following into SANSKRIT

Lord Krishna was born to Vasudeva & Devaki but grew in the house of Nandagopa & Yasoda in Gokulam. Kamsa tried to kill Krishna by all means but couldn't succeed. Krishna fought with Kamsa and killed him to protect Dharma as he himself promises later at the end of Kurukshetra war that He would incarnate in any form to establish the rule of Dharma in all yugas.

10. संशोधयत: Correct the following sentences

1) रामस्य सह सीता आगच्छति 2) रामेण बाणेन वाली हतवान् 3) पितृन् स्वधा 4) त्वं कुत्र गच्छति? 5) मम मने सन्देहः.	3	8	5

III. Short Answers :

1. “माणवकं पन्थानं पृच्छति” वाक्येस्मिन् को विशेषः?	1	5	2
2. ऊष्मवर्णाः के?	1	5	2
3. जिह्वामूलीयस्योदाहरणं स्पष्टयत	1	5	2
4. सन्+अच्युतः	1	5	2
5. “अत्रैवाण् परेण णकारेण”	1	5	2
6. यणः प्रतिषेधो वाच्यः	1	5	2

7. तस्य अनुनासिको लः	1	5	2
8. तत्+शिवः	1	5	2
9. अवर्णस्य अष्टादशभेदाः के?	1	5	2
10. पदसंज्ञां निरूपयत	1	5	2

APRIL 2013

[LC 1305]

Sub. Code : 1305

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION.

Paper V — SANSKRIT – I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

Answer ALL questions.

I. Elaborate on : (2 × 15 = 30)

1. कारकप्रकरणं विशदयत।
2. माहेश्वराणि सूत्राणि विलिख्य वर्णानामुत्पत्तिस्थानं स्पष्टीकुरुत।

II. Short notes : (10 × 5 = 50)

1. वृद्धिसन्धिः ससूत्रं निरूपयत।
2. एत्येधत्यूट्सु ससूत्रं उदाहरणसहितं च व्याख्यात।
3. अस्मद् मरुत् शब्दयोः रूपाणि लिखत।
4. मध्वरिः रूपसिद्धिं कुरुत।
5. संयोगः संहिता
6. आङ्ग्लभाषायाम् अनुवदत Translate into English.
पाणीयं प्राणिनां प्राणाः विश्वमेव च तन्मयम्।
न हि तोयाद्विना वृत्तिः स्वस्थस्य व्याधिर्स्य च॥
7. रूपासिद्धिं कुरुत
(a) हरे + ए
(b) देव + ऐश्वर्यम्
8. (a) एङ्ःपदान्तादति
(b) एङि पररूपम्

9. संशोधयत : Correct the sentences-

- (a) बालकं कन्दुकेन क्रीडति
- (b) जनां नगरं प्रति अगच्छम्
- (c) नन्दगोपः गोः तृणं यच्छति
- (d) कुमारः भूपतेः शतं धारयति
- (e) पितृणां स्वधा

10. संस्कृतभाषायामनुवदत : Translate into Sanskrit.

A crow was thirsty. It roamed here and there for water. It saw a pot. The water was at the bottom of the pot. It thought an idea to drink water.

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

- 1. शिवः + वन्ध्यः
- 2. तद् + लयः
- 3. गो + इन्द्रः
- 4. इत् संज्ञ
- 5. नदी शब्दस्य संबोधन प्रथमा लिखत
- 6. अव्ययम्
- 7. गुणवर्णाः के
- 8. रो रि
- 9. धातु
- 10. पदम्

[LD 1305]

Sub. Code : 1305

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION – AUGUST 2013

Paper V — SANSKRIT – I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions : (2 × 15 = 30)

1. वृद्धि संज्ञा, वृद्धि सन्धि, गुण संज्ञा, गुण सन्धि च ससूत्रं, सोदाहरणं विशदयत।
2. 'अव्ययम्' सलक्षणं सोदाहरणं विशदयत।

II. Short notes : (10 × 5 = 50)

1. वणौत्भव स्थानानि लिखत।
2. "पुस्कोकिलः" "मनोरथः" ससूत्रं सन्धिच्छेदं कुरुत।
3. "गौ" "पितृ" शब्दयोः विभक्ति वचनानि लिखत।
4. "मधु+अरि", "हरे+इह" ससूत्रं सन्धत्त।
5. "पूवेत्रासिद्धम्", "सवेत्रविभाषा गोः" सूत्रं विशदयत।
6. अधिकरण कारकं सूत्र उदाहरणं च लिखत।
7. 'गम्' धातु लङ् "पठ्" धातु लृट् रूपाणि लिखत।
8. "उपसर्ग" सोदाहरणं विशदयत।
9. आङ्गल भाषायां लिखत।
"सकार तवर्गयोः शकार चवर्गणां योगे शकार चवर्गो स्तः॥"
10. संस्कृत भाषायां अनुवदतः

Food combined with sweet and oil substance is to be consumed for the satisfaction of the Atman. It is to be noted that one fourth portion is to be left while taking such food. This can be termed as mitahara or limited food.

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. निपातः।
 2. धातु।
 3. हलन्त्यम्।
 4. 'झय्' प्रत्याहार वर्णाः के?
 5. आधार स्त्रिधा। के?
 6. 'नमाग्यहम्' समूत्रं सन्धिच्छेदं कुरुत।
 7. अनुनासिकम्।
 8. "झयोहोऽन्यतरस्याम्" वृत्ति उदाहरणं च लिखत।
 9. "मातुः स्मरति"-कारकं विशदयत।
 10. 'वद्' धातु लट् रूपाणि लिखत।
-

[LE 1305]

Sub. Code : 1305

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. (AYURVEDACHARYA) DEGREE
EXAMINATION – FEBRUARY 2014

Paper V — SANSKRIT – I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions :

(2 × 15 = 30)

1. "विभक्त्यर्थाः" ससूत्रं, सोदाहरणं विशदयत।
2. "प्रगृहय" विधायक सूत्राणि कानि? विशदयत।

II. Short notes :

(10 × 5 = 50)

1. 'तुक् आगम' विधायक सूत्राणि सोदाहरणं लिखत।
2. "कान्+कान्", "नृन्+पाट्टि" ससूत्रं सन्धत्त।
3. प्रयत्नः विशदयत।
4. 'अव्यय' सलक्षणं विशदयत।
5. "त्वङ्कशेषि" "प्राडक्षष्टः" ससूत्रं सन्धिच्छेदं कुरुत।
6. "सर्व" "पुल्लिङ्गं" "अस्मद्" शब्दयोः अन्त लिङ्ग विभक्ति वचनानि लिखत।
7. "अतोशेषप्लुतादप्लुते", "एत्येधत्यूट्सु" एतयोः वृत्ति उदाहरणं च लिखत।
8. आङ्ग्ल भाषायां लिखतः।
"वर्णानां अतिशयितः सन्निधिः संहित संज्ञा स्यात्"
9. संस्कृत भाषायां अनुवदतः

By repeated practice, even a substance with Katurasa becomes tasty. Some people like the taste of neem while others prefer the taste of honey. This is because of their practice.

10. शोधयत :
- (a) लक्ष्मी सेवितः।
 - (b) रामं पाठं पठति।
 - (c) छात्र लेखनी लिखति।
 - (d) शिशु भोजनं रोदनं करोति।
 - (e) बालिका आपणस्य वस्तूनि स्वीकरोति।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. स्वरितः।
 2. सम्प्रदानम्।
 3. आम्रेडितम्।
 4. "गवेन्द्रः" सन्धिकार्यं कुरुत।
 5. "भू" धातु "लट्" रूपाणि लिखत।
 6. "प्रगृह्यम्"।
 7. "शश्छोऽटि"- सूत्रं विशदयत।
 8. "संयोगः"।
 9. "यय्" प्रत्याहार वर्णाः के?
 10. "माता ओदनं पचति"- कारक विशदयत।
-

[LF 1305]

Sub. Code : 1305

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION – AUGUST 2014

Paper V — SANSKRIT – I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions :

(2 × 15 = 30)

रूपसिद्धिं कुरुत

1. (a) सुद्ध्युपास्यः
(b) तच्छिवः
(c) हरयिह
2. कारक प्रकरणं विशदयत ।

II. Short answers :

(10 × 5 = 50)

1. अव्यय लक्षणं लिखत ।
2. सूत्रयोः सोदाहरणं लिखत लक्षणं –
(a) आद्गुणः (b) सवर्णम्
3. सन्धिं कुरुत –
(a) चिद् + मयम् (b) त्वं + करोषि
4. माहेश्वरसूत्राणि
5. व्याख्यात –
(a) संयोगः (b) संहिता
6. (a) निपातः, (b) उपसर्गाः ।
7. नदी, रमा शब्दयोः रूपमन्तलिङ्गविभक्तिवचनपूर्वकं रूपं लिखत ।
8. आङ्गलभाषायामनुवदत :-
सद्यः फलित गान्धर्वं मासमेकं पुराणकम् ।
वेदाः फलन्ति कालेषु ज्योतिर्वैद्यो निरन्तरम् ॥

9. संस्कृतभाषायामनुवदत –
- (a) River Ganges flows from the Himalayas.
 - (b) The man is falling from a running horse.
 - (c) Sita is sitting on a chair.
 - (d) Ramesh is falling from a tree.
 - (e) Valli was killed by Rama by an arrow.

10. शोधयत: –

- (a) त्वं कुत्र खादति ।
- (b) जनाः पादान् गच्छन्ति ।
- (c) मातरं स्मरति ।
- (d) हरिणा सेव्यते ।
- (e) भोजनात् विना जीवनमशक्यम् ।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. उदात्तः
2. एङः पदान्तादति
3. वृद्धिवर्णाः
4. पत् धातोः लङ्लकारः
5. रामस् + शेते
6. हश् प्रत्याहारे के वर्णाः ?
7. आम्रेडितम्
8. पदलक्षणम्
9. सखि पति सद्दयोः लिङ्गः कः
10. अह्र + अहः

[LG 1305]

Sub. Code : 1305

FIRST PROFESSIONAL B.A.M.S. DEGREE EXAMINATION – FEBRUARY 2015

Paper V - SANSKRIT – I

Q.P. Code : 641305

Time : Three hours

Maximum : 100 marks

I. Essay Questions :

(2 × 15 = 30)

1. माहेश्वरसूत्राणि विलिख्य अच् भेदान् विवृणुत।
2. वर्णानामुत्पत्तिस्थानानि तथा प्रयत्नभेदान् विशदयत।

II. Short answers :

(10 × 5 = 50)

1. अव्यय लक्षणं लिखत।
2. सूत्रयोः सोदाहरणं लिखत लक्षणं -
 - (a) इको यणचि
 - (b) स्तोः श्नुनाः श्नुः।
3. सन्धिं कुरुत -
 - (a) कृष्ण + ऋद्धिः
 - (b) तद् + मात्रम्
4. व्याख्यात -
 - (a) आप्प्रेडितम्
 - (b) सवर्णम्

5. युष्मद्, नदी शब्दयोः रूपान्तलिङ्गविभक्तिपूर्वकं लिखत।

6. सम्प्रदानम् एवं अपादानकारकयोः लक्षणं सोदाहरणं लिखत।

7. आङ्ग्लभाषायामनुवादत।

उपदेशेऽन्त्यं हलित् स्यात् । उपदेश आद्योच्चारणम् । सूत्रेष्वदृष्टं पदं सूत्रान्तरादनुवर्तनीयं सर्वत्र ।

8. सन्धिं कुरुत -

(a) हरे + ए

(b) हरिम् + वन्दे

9. संस्कृतभाषायामनुवादत -

Treatment – Medicine is never without any benefit. It makes friendship at times, money at times, fame sometimes and sometimes practice.

10. शोधयत -

(a) रामः ग्रामं गच्छन्ति।

(b) अहं पाठः पठामि।

(c) रमेशः विद्यालयम् आगच्छति।

(d) गणेशेण मोदकं रोचते।

(e) रामस्य बाणेन हतो वाली।

III. Short answers :

(10 × 2 = 20)

1. गो + यम्

2. गवेन्द्र-: रूपसिद्धिं ससूत्रम् कुरुत

3. हरे + अव
 4. खर् प्रत्याहारे के वर्णाः?
 5. उपसर्गाः
 6. अधिकरणकारकं कतिविधम्?
 7. लोपः
 8. पद् घातोः लट् लकाररूपं लिखत
 9. नदी, गो शब्दयोः लिङ्गः कः
 10. टि
-